2025-38-RE

Causa 2025-38-RE

(Aranda De La Cruz c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 239-2025. Recurs d'empara

Sentència del 14 de juliol del 2025

BOPA núm. 90, del 23 de juliol del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 25 d'abril del 2025, per la representació processal del Sr. Milton Enrique Aranda De La Cruz, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 20 de març del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia, i, contra l'aute del 3 d'abril del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 del mateix text, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que ordeni la posada en llibertat immediata del recurrent, amb efectes a comptar del 20 de març del 2025, o subsidiàriament del 3 d'abril del mateix any. De manera subsidiària, demana que amb efectes a comptar d'aquestes mateixes dates, atorgui la llibertat provisional del recurrent amb obligacions, com podria ser la de no entrar en contacte amb determinades persones o la de no assistir a determinats llocs, de conformitat amb allò previst a

l'article 110.2 d) del Codi de procediment penal. També demana, que es reconegui de manera expressa el dret del recurrent a ser indemnitzat pel temps transcorregut en situació de presó provisional de manera indeguda, amb expressa imposició de les costes i/o despeses processals causades a aquesta part en el marc d'aquest procediment;

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 19 de maig del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, 6 de juny del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 16 d'octubre del 2024, la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia va declarar processat el Sr. Milton

Enrique Aranda De La Cruz per uns delictes majors continuats de tràfic de droga cocaïna i de consum de droga tòxica cocaïna en local públic i per un delicte menor de consum de droga tòxica cocaïna i va acordar la seva presó provisional, d'acord amb els apartats 4 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal, que preveuen, respectivament, la necessitat de prevenir la reiteració del delicte i la necessitat d'evitar perjudicar el bon desenvolupament de la instrucció.

1.2. El 18 de març del 2025, la representació processal del recurrent va sol·licitar la seva llibertat provisional.

1.3. El Ministeri Fiscal es va oposar a aquesta petició no només al·legant la necessitat de prevenir la reiteració del delicte i la necessitat d'evitar perjudicar el bon desenvolupament de la instrucció (articles 103.4 i 104.6 del Codi de procediment penal), sinó que afegia que hi havia un risc que el recurrent se sostragués a l'acció de la justícia (article 103.2 del Codi esmentat).

1.4. El 20 de març del 2025, la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual denegava la petició de llibertat provisional formulada pel recurrent.

1.5. La representació processal del recurrent va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 3 d'abril del 2025, el Tribunal de Corts va dictar un aute que estimava parcialment aquest recurs, declarant la nul·litat parcial de l'aute recorregut per manca de motivació quant al supòsit de presó provisional previst a l'article 103.4 del Codi de procediment penal, però mantenint-se la presó de l'apel·lant sobre la base del supòsit previst a l'article 103.6 d'aquest mateix text.

1.6. El 25 d'abril del 2025, la representació processal del Sr. Milton Enrique Aranda De La Cruz va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 20 de març del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia, i, contra l'aute del 3 d'abril del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 del mateix text.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que el batlle instructor va considerar que, tot i haver transcorregut més de 7 mesos d'ençà el seu empresonament provisional, continuaven concorrent els riscos considerats per adoptar aquesta mesura cautelar, és a dir, el risc de reiteració delictiva (103.4 del Codi de procediment), i el risc de perjudicar la instrucció de la causa (103.6 del mateix Codi).

- Al·lega que el Tribunal de Corts va estimar parcialment el seu recurs d'apel·lació, però la motivació que dona per tal de considerar la concurrència d'un dels riscos previstos al Codi de procediment penal -i, per tant, mantenir la seva situació de presó provisional-, és contrària al principi *favor libertatis*, vulnerant-se el seu dret a la llibertat i és, a més a més, vulneradora del seu dret a la jurisdicció.

- Aquesta motivació reprèn de forma parcial els arguments donats pel batlle instructor i confronta directament amb la configuració del procediment penal en l'ordenament andorrà i, per tant, resulta il·lògica i irraonable.

- El recurrent exposa que, en essència, el Tribunal de Corts considera que concorre el risc de perjudicar la instrucció en relació amb la seva llibertat doncs caldria encara practicar diligències per investigar els fets respecte de la seva presumpta participació en un delicte més greu pel qual encara no està processat.

- No obstant això, a fi i efecte de valorar la concurrència d'uns determinats riscos en relació amb l'adopció o el manteniment de la presó provisional, únicament es poden valorar aquests riscos respecte dels delictes pels quals està processat, no per aquells pels quals, en funció de com avanci la investigació, podria arribar a estar processat.

- Posa en relleu que aquesta consideració és raonable i deriva d'una interpretació lògica de la configuració del sistema processal penal andorrà. Addueix que si l'article 103 del Codi de procediment penal preveu que és en l'aute de processament, o posteriorment a aquesta resolució, que el batlle pot adoptar la mesura cautelar de presó provisional, això es així compte tingut que a efectes de l'adopció d'aquesta mesura cautelar la determinació dels fets i la valoració de la seva gravetat resulta fonamental, així com les infraccions penals que a l'aute de processament són imputades al processat.

- Manifesta que la determinació i la imputació d'una infracció penal prèvia a l'adopció o al

manteniment d'aquesta mesura cautelar privativa del dret a la llibertat resulta tan fonamental que té un efecte en relació amb la durada màxima de la presó provisional. En aquest sentit, l'article 108 del Codi de procediment penal estableix la durada i les pròrrogues màximes de la presó provisional en funció del delicte pel qual s'està processat.

- Conclou que la interpretació que fa el Tribunal de Corts de la normativa processal penal per justificar el manteniment d'un risc que motiva el seu empresonament provisional és una interpretació contrària al principi *favor libertatis* i, en coherència, contrària i vulneradora del seu dret a la llibertat, ja que promou que es pugui mantenir el seu empresonament provisional per uns delictes pels quals encara no ha estat processat.

- Afegeix que no només es vulnera el seu dret a la llibertat, sinó que també es vulneren els seus drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, atès que la conclusió a la qual arriba el Tribunal de Corts per entendre que continua existint un dels riscos per justificar el manteniment de la seva presó provisional, és manifestament errònia, il·lògica i irraonable, i contrària també a l'esperit mateix de la llei.

- Per aquests motius demana amb caràcter principal la seva posada en llibertat immediata.

- En darrer lloc, retreu al Tribunal de Corts haver près allò que havia informat el Ministeri Fiscal sobre el fet que ell hauria assumit clients d'un altre coprocessat, als quals calia prendre declaració, i que aquest seria un motiu que justificaria el seu manteniment en presó provisional.

- Ara bé, recorda que l'informe policial de l'abocament del dispositiu telefònic d'aquell coprocessat es troba a disposició del batlle instructor des del 14 d'octubre del 2024. Arran d'aquest informe es va efectuar la seva detenció i les altres persones que hi figuraven també han estat citades a declarar com a investigades.

- Addueix que aquestes breus consideracions porten a la conclusió que si en l'improbable cas que s'entengués que allò considerat en darrer lloc pel Tribunal de Corts guarda relació amb diligències a practicar pels fets i pels delictes pels quals actualment es troba investigat, novament el seu empresonament provisional és desproporcionat i es fonamenta en consideracions contràries al principi *favor libertatis* i, per tant, vulneradores del seu dret a la llibertat, ja que, nogensmenys, cal considerar que s'ha disposat de fins a gairebé 7 mesos per a la pràctica d'aquestes diligències, que en cas de no haver-se pogut practicar, seria únicament causa i responsabilitat de l'òrgan instructor, atès que aquesta part, en cap cas, ha actuat entorpint o dilatant la instrucció.

- Al·lega que aquest fet hauria de tenir com a conseqüència l'estimació íntegra del seu recurs i, amb caràcter subsidiari, la llibertat provisional amb obligacions, com pot ser la de no entrar en contacte amb determinades persones o la de no assistir a determinats llocs de conformitat amb les disposicions de l'article 110.2 d) del Codi de procediment penal.

- Així doncs, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que ordeni la seva posada en llibertat immediata, amb efectes a comptar del 20 de març del 2025, o subsidiàriament del 3 d'abril del mateix any.

- De manera subsidiària, demana que amb efectes a comptar d'aquestes mateixes dates, atorgui la seva llibertat provisional amb obligacions, com podria ser la de no entrar en contacte amb determinades persones o la de no assistir a determinats llocs de conformitat amb allò previst a l'article 110.2 d) del Codi de procediment penal.

- També demana, que es reconegui de manera expressa el seu dret a ser indemnitzat pel temps transcorregut en situació de presó provisional de manera indeguda, amb expressa imposició de les costes i/o despeses processals causades en el marc d'aquest procediment.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En primer lloc, el Tribunal de Corts considera que per valorar l'existència del risc de reiteració del delicte s'han de tenir en compte tant les circumstàncies i la gravetat dels fets d'autes, com els antecedents i la personalitat de l'interessat, els quals s'han de posar en relació, a fi de fer aparèixer com a raonable, tant el perill de reiteració del delicte com la necessitat i la proporcionalitat de la mesura.

Manifesta que l'argumentació esgrimida pel batlle instructor en el considerant II de l'aute recorregut no és suficient per motivar de forma deguda la concurrència del supòsit previst a l'article 103.4 del Codi de procediment penal, ja que el batlle instructor no explica ni raona els motius pels quals, tenint en compte els antecedents i la personalitat del processat, posant-los en relació amb les circumstàncies i la gravetat dels fets d'autes, el perill de reiterar en la comissió del delicte apareix raonable, així com la mesura de presó provisional necessària i proporcionada. Per aquests motius, conclou que escau estimar el recurs d'apel·lació, no perquè aquest Tribunal entengui que no concorre aquest supòsit, sinó per la manca de motivació del mateix.

- En segon lloc, pel que fa a la necessitat de garantir el bon desenvolupament de la instrucció, considera que s'haurà de tenir en compte l'avançament en la pràctica de les diligències d'instrucció, així com la possibilitat que el processat pugui influir en la correcta pràctica d'aquestes diligències, a fi de fer aparèixer com a raonable aquest risc i necessària i proporcionada la mesura.

Així, constata que de l'aute del 20 de març del 2025 es desprèn que els fets investigats es podrien emmarcar dins del presumpte delicte major de l'article 283.1 e) del Codi penal, sent suficient la investigació en relació amb aquests fets per justificar la mesura cautelar de presó provisional, sense que, en cap cas, aquesta mesura cautelar hagi de restar supeditada al previ processament de l'implicat per aquest delicte.

Per tant, i amb independència de l'avançament de la instrucció, en atenció a la investigació d'aquests nous fets que podrien ser constitutius del delicte establert a l'article 283.21 c) del Codi penal, i atès que respecte d'aquests nous fets caldria rebre la declaració de diversos implicats, els quals tindrien relació tant amb el recurrent com amb una eventual participació en la comissió dels fets segons es desprèn de l'informe emès pel Ministeri Fiscal, posant-los en relació amb la quantitat de cocaïna -15 embolcalls- que li va ser confiscada i l'existència d'indicis sobre el fet que el recurrent hauria assumit els clients d'un altre coprocessat, als quals convindria també prendre declaració, la presó provisional del processat està justificada i és proporcionada per tal de garantir el correcte desenvolupament de la instrucció i per tal d'assegurar la correcta pràctica de les diligències d'investigació esmentades. Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació en relació amb aquesta qüestió.

- Per acabar, pel que fa a les altres mesures cautelars menys greus proposades per la part recurrent com són la llibertat provisional condicionada al compliment d'una o més de les obligacions previstes a l'article 110.2 del Codi de procediment penal, el Tribunal de Corts acorda la seva desestimació per no ser suficients, atès allò que s'acaba d'exposar, a fi de garantir el bon desenvolupament de la instrucció.

- Així doncs, el Tribunal de Corts estima parcialment aquest recurs, declarant la nul·litat parcial de l'aute recorregut per manca de motivació quant al supòsit de presó provisional, establert a l'article 103.4 del Codi de procediment penal, però mantenint la presó de l'apel·lant sobre la base del supòsit previst a l'article 103.6 d'aquest mateix text.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal destaca que en el moment en què el recurrent va ser processat, la investigació

en relació amb la seva persona es trobava encara en una fase molt incipient, i encara estaven pendents un nombre important de diligències judicials essencials per a l'esclariment dels fets, així com la concreció dels delictes que se li podrien atribuir.

- Afegeix, que l'estat embrionari de la instrucció feia necessària la pràctica de proves que permetessin confirmar amb precisió els indicis de participació del processat en els fets objecte de la causa, fet que justificava plenament l'adopció de la mesura cautelar de presó provisional, per concorre els supòsits previstos en els apartats 4 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal.

- Segons el parer del recurrent hi ha una contradicció entre l'aute de processament del 16 d'octubre del 2024 i l'aute del Tribunal de Corts impugnat, mitjançant el qual s'acorda mantenir la mesura de presó provisional, ja que aquest ha valorat erròniament el delicte major de tràfic de droga tòxica en centre d'esbarjo com a base per justificar la mesura cautelar, quan el processat es troba formalment processat únicament pel delicte major de tràfic continuat.

- Així mateix, al·lega que els riscos contemplats a l'article 103 del Codi de procediment penal només poden ser valorats estrictament en funció dels delictes pels quals una persona es troba formalment processada, considerant, per tant, incompatible el manteniment de la mesura amb la resolució de processament anterior.

El Ministeri Fiscal considera que aquest plantejament, però, parteix d'un error d'interpretació, tant de la naturalesa del procés penal, com de la funció de les mesures cautelars.

- En primer lloc, la presó provisional es manté sobre la base del delicte del tràfic continuat de substància estupefaent, delicte pel qual el recurrent es troba formalment processat, d'acord amb l'aute del 16 d'octubre del 2024. Addueix que el Tribunal de Corts no ha introduït cap qualificació jurídica nova, sinó que ha valorat la gravetat dels fets descrits fins al moment, el context dels mateixos i els indicis d'una conducta delictiva més greu que ha de ser investigada, així com la necessitat de poder realitzar la instrucció sense interferències per part del processat, i doncs justificant la mesura personal de presó provisional adoptada amb la finalitat de garantir la bona fi de la instrucció.

- El Ministeri Fiscal insisteix en què la instrucció encara es troba en curs, i, per tant, l'estat processal actual no és definitiu, sinó provisional i subjecte a evolució a mesura que es practiquin les diligències pendents. En aquest sentit, l'existència de possibles elements que podrien requalificar els fets o agreujar la responsabilitat penal del processat (com ara el fet que part de les transaccions poguessin haver-se produït en entorns especialment protegits, com centres d'esbarjo) no desvirtua la coherència de la mesura adoptada, sinó que posa en relleu la necessitat de preservar la integritat de

la investigació.

- Conclou que, sense perjudici que la instrucció sigui cabdal per acabar de delimitar amb precisió els fets, la implicació del processat i la seva qualificació jurídica definitiva, la mesura de presó provisional es manté amb ple respecte als principis de proporcionalitat, de necessitat i de legalitat, i s'ajusta escrupolosament al delicte pel qual el recurrent ha estat processat. Insisteix en què pretendre que el Tribunal de Corts ha valorat elements aliens al processament és inexacte, especialment si es considera que la fase d'instrucció no ha conclòs i que encara resten diligències essencials per practicar.

- De fet, informa que el 30 de maig del 2025, el recurrent va ser formalment processat pel delicte major de tràfic de substàncies estupefaents en centre d'esbarjo.

- El Ministeri Fiscal determina que d'acord amb allò que acaba d'exposar, la mesura de presó provisional és, en aquest cas, necessària, proporcionada i adequada, tenint en compte els fets, la pena aparellada, el risc de sostracció a la justícia, la manca d'arrelament al país i el risc d'interferir en les diligències que a dia d'avui resten per realitzar en el marc d'aquesta causa i que, en cap cas, s'han vulnerat els drets fonamentals al·legats, motius pels s'oposa a aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El motiu principal d'aquest recurs d'empara es basa en el caràcter desproporcionat i no raonable de les decisions judicials impugnades, és a dir, l'aute del batlle instructor del 20 de març del 2025, confirmat -en part- posteriorment pel Tribunal de Corts, el 3 d'abril del 2025. Ambdues decisions versen sobre la denegació de la llibertat provisional del recurrent. L'interessat estima que s'han conculcat els seus drets constitucionals protegits en els articles 9 i 10 de la Constitució.

3.2. Són fets pacífics que el recurrent va ser processat el 16 d'octubre del 2024 per dos presumptes delictes majors continuats de tràfic de droga tòxica cocaïna i de consum de droga tòxica cocaïna en local públic i per un presumpte delicte menor continuat de consum de droga tòxica cocaïna. No es discuteix la presència en el domicili del recurrent de 15 embolcalls de cocaïna, que equivalen a uns 15 grams en total. L'aute de processament esmentat també ordenava la seva presó provisional. La representació processal del recurrent va sol·licitar la seva llibertat el 18 de març del 2025 (és a dir, 5 mesos després de l'inici de la privació de llibertat), la qual va ser denegada, primer per la Batllia (20

de març del 2025), i, posteriorment, pel Tribunal de Corts en fase d'apel·lació (3 d'abril del 2025).

La denegació de la llibertat del processat per part del Tribunal de Corts se sustenta exclusivament en el risc que aquest podria perjudicar el desenvolupament normal de la instrucció (article 103.6 del Codi de procediment penal). En efecte, malgrat un redactat una mica confús del seu aute, ja que es fa referència alhora al tràfic de drogues tòxiques amb l'agreujant de fer-se en locals d'oci, l'òrgan d'apel·lació entenia que: a) els fets investigats "*es podrien emmarcar dins del presumpte delicte major de l'article 283.1 c) del codi penal* (tràfic de drogues tòxiques en locals d'oci), *essent suficient la investigació en relació a aquests fets per justificar la mesura cautelar de presó provisional*", i, b) "*respecte d'aquests nous fets* (tràfic de drogues tòxiques en locals d'oci)*, caldria rebre declaració a diversos implicats, els quals tindrien relació tant amb el processat (...) com amb una eventual participació en la comissió dels* (nous) *fets"*.

3.3. El recurrent al·lega la vulneració dels articles 9 i 10 de la Constitució. El Tribunal concentrarà la seva anàlisi en l'article 9.1, ja que constitueix la *lex specialis* en el cas que avui ens ocupa. En efecte, el recurrent insisteix, en particular, en la desproporció de la seva privació de llibertat.

Aquest Tribunal ha tingut l'ocasió d'afirmar en el passat que el dret fonamental a la llibertat constitueix la "*pedra angular*" de l'Estat de dret i que la presó provisional suposa una afectació molt profunda i feixuga en el dret fonamental a la llibertat personal (veg. les sentències del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-27-RE- i del 16 de gener del 2017 -causa 2016-31 i 27-2-RE).

Del redactat de l'article 9.1 de la Constitució també és indiscutible ("*Totes les persones tenen dret a la llibertat i a la seguretat i només en poden ésser privades per les causes i d'acord amb els procediments establerts a la Constitució i les lleis*") que tota privació de llibertat ha de tenir una base legal, com també que la presó provisional s'aplica a persones encara no jutjades i que, per tant, gaudeixen de la presumpció d'innocència, de manera que l'esmentada "mesura ha de considerar-se d'aplicació excepcional, subsidiària, provisional i proporcionada al fi perseguit". La proporcionalitat de la restricció de la llibertat i la seva raonabilitat constitueixen els principals eixos del control d'aquest Tribunal, estant la nostra jurisprudència en consonància amb aquella del Tribunal Europeu dels Drets Humans (S., V. i A. c/ Dinamarca, GS, núm. 35553/12, §77, del 22 d'octubre del 2018).

A més, cal afegir que la privació de llibertat és una mesura tan greu que només es justifica com a darrer remei i això després de descartar la imposició d'altres mesures menys severes per ser considerades insuficients per salvaguardar l'interès personal o públic que exigeix tota detenció provisional.

3.4. Si apliquem aquests principis generals al cas que ens ocupa, resulta el següent.

El primer dels motius que avança el Tribunal de Corts per justificar la presó provisional rau en l'existència d'una nova investigació judicial sobre uns altres fets delictius, relacionats amb el tràfic de drogues tòxiques en locals d'oci. Aquest argument és clarament contrari a l'article 103 del Codi de procediment penal que estableix una relació tancada i molt precisa dels sis motius que permeten la privació de llibertat. Per consegüent, aquest fonament no s'ajusta al criteri imperatiu de legalitat que exigeix l'article 9.1 de la Constitució.

El segon argument que al·lega el Tribunal penal consisteix en afirmar que la posada en llibertat de l'avui recurrent en empara podria perjudicar la instrucció i, en particular, la investigació sobre un presumpte delicte de tràfic de drogues tòxiques en locals d'oci (per a adults). Però es dona el cas que el batlle instructor disposa d'una relació dels eventuals clients del processat (16 exactament segons el foli 1.252 de l'expedient de la Batllia) a comptar del 29 de gener del 2025 i si resulta que no han estat tots escoltats en el moment de la sol·licitud de llibertat (18 de març del mateix any), aquesta dilació no té per què perjudicar a la persona privada de llibertat. En cas contrari, s'arribaria a un resultat que atempta a la llibertat on la durada de la presó provisional quedaria supeditada al temps de la instrucció. En qualsevol cas i sobretot, no s'albira en quina mesura la fi de la presó preventiva podria contribuir a entorpir la nova investigació. En efecte, quan el recurrent demana el seu alliberament (o una mesura alternativa menys gravosa) després de 5 mesos de presó, és molt poc probable que els eventuals clients habituals no estiguin al corrent de la seva detenció i menys encara quan sembla que la comunicació entre ells es feia habitualment mitjançant les xarxes socials i sense constar que l'interessat hagi estat mai en situació d'incomunicació. Per consegüent, aquest segon element no és ni suficient, ni pertinent, havent-se de concloure que la detenció no esdevenia necessària per assolir el resultat perseguit.

D'aquesta anàlisi es desprèn que la vulneració de l'article 9.1 de la Constitució s'ha establert, sent innecessari entrar a examinar la vulneració de l'article 10.1 de la Constitució.

3.5. Finalment, la demanda d'empara sol·licita que, com a conseqüència de la vulneració del seu dret fonamental a la llibertat, es reconegui el dret a obtenir una indemnització. Aquesta pretensió ha de ser estimada i, de conformitat amb l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, es reconeix al recurrent aquest dret a partir del 3 d'abril del 2025, el qual podrà ser demanat davant la jurisdicció ordinària que l'haurà de fixar en l'import que estimi adequat.

3.6. L'estimació del recurs d'empara determina que no sigui procedent cap condemna en costes (article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional *a contrario*).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Milton Enrique Aranda De La Cruz contra l'aute del 3 d'abril del 2025, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Declarar que s'ha produït una vulneració del dret del recurrent a la llibertat, establert a l'article 9.1 de la Constitució.

3. Anul·lar l'aute del 20 de març del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia, i, l'aute del Tribunal de Corts del 3 d'abril del 2025; ordenar a la jurisdicció penal competent que posi en llibertat al Sr. Milton Enrique Aranda De La Cruz, sense perjudici de les decisions ulteriors derivades del seu processament i d'acord amb les condicions que estimi pertinents.

4. Declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat, a partir del 3 d'abril del 2025, en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient.

5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat